

Detaljplan för del av Kartåsen 1:1, Reningsverket Lidköpings kommun Granskningsutlåtande

Hur granskningen bedrivits

Granskningen har skett i Stadshuset under perioden 8 november – 6 december 2017. Granskningshandlingen har också funnits tillgänglig på kommunens webbplats.

Under granskningstiden inkom det fem yttranden. Yttrandena kom från Lantmäteriet, Miljö-Hälsa, Räddningstjänsten Västra Skaraborg, Trafikverket och från Länsstyrelsen. Av dessa yttranden hade Lantmäteriet, Miljö-Hälsa samt Räddningstjänsten Västra Skaraborg ingen erinran på planförslaget.

Inkomna yttranden

Länsstyrelsen 2017-12-05

Bil. 1

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen påtalar att prövning av verksamhet enligt 9 kap miljöbalken pågår parallellt med detaljplanens framtagande. Inom prövningen kommer verksamhetens lokalisering, påverkan på människors hälsa och miljön samt påverkan på miljökvalitetsnormer för ytvatten, att prövas. Länsstyrelsen anser att tillstånd för reningsverket ska ha beslutats innan detaljplanen antas.

Kommentar: Detta är även kommunens intention. Detaljplanen ska antas av kommunfullmäktige och kommer att invänta beslutet enligt 9 kap miljöbalken om miljötillstånd för avloppsreningsverkets verksamhet.

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som berör hälsa och miljö kvalitetsnormer måste lösas på ett tillfredsställande sätt och har följande synpunkter på granskningshandlingen.

Angående reningsverkets placering påpekar Länsstyrelsen att ett reningsverk är en luktande verksamhet, varför luktstörningar inte helt kan uteslutas när ett reningsverk anläggs nära bostäder.

Kommentar: Kommunen är medveten om risken för lukt från ett reningsverk och har tagit fram en luktutredning och gjort spridningsberäkningar. Utredningen visar att vid utsläpp antagna för normala förhållanden är den beräknade luktstyrkan lägre än $0,5 \text{ le/m}^3$ ca 250 – 600 meter från avloppsreningsverket. Med antagna driftstörningar ökas avståndet till ca 350 – 800 för samma luktstyrka. Kommunen gör bedömningen att risken för störning av lukt är mycket liten eftersom närmaste bostad finns på 500 meters avstånd eller mer.

Länsstyrelsen menar att placeringen av överföringsledningarna och utsläppspunkten är en viktig fråga i miljöbalksprövningen och framhåller vikten av en placering som möjliggör underhåll av ledningar.

Kommentar: Frågan om placering av överföringsledningar och utsläppspunkt avgörs i miljöbalksprövningen och styrs inte av detaljplanen. Bilder över ledningsdragningar i MKB (sidan 7) är utbytta då de ändrats sedan granskningen. Denna ledningsdragning överensstämmer med gjord anmälan om vattenverksamhet.

Avseende risker för skyfall påpekar Länsstyrelsen att hänsyn ska tas till att reningsverket är en samhällsviktig verksamhet och ett kraftigare regn än 100 år ska vara dimensionerande. Länsstyrelsen anser att ett stycke om skyfall bör finnas med i planbeskrivningen samt råder kommunen till att skriva in en upplysning på plankartan om att ett skyfallsscenario, utifrån att verksamheten är samhällsviktig, ska beaktas vid den kommande projekteringen. Detta så att frågan uppmärksammas i bygglovsskedet.

Kommentar: Planbeskrivningen har kompletterats med ett stycke med rubriken Skyfallskartering samt med en kartsnitt. Där framgår resultat och konsekvenser från utförd kartering. Inför projektering av avloppsreningsverket har kontrollberäkningar med hjälp av modell utförts som visar på en högsta dämningnivå vid +55,65 meter (RH2000) vid ett 100-årsregn vilket medför ett avstånd om 1,35 meter upp till golvnivå för projekterade byggnader. Plankartan har kompletterats med upplysningstext enligt Länsstyrelsens råd.

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Vattenlagen

Förutom ärende enligt 9 kap för reningsverket har länsstyrelsen en anmälan enligt 11 kap 9a§ för främst nedläggning av ledningar i Lidan. Länsstyrelsen har skickat övervägande om tillståndsplikt till kommunen och väntar svar. Vid skype-möte med anledning av Länsstyrelsens meddelande om övervägande om tillståndsplikt sa kommunen sig vara beredd att utföra provfiske efter lake. Att lake leker vintertid i Lidan är känt av länsstyrelsepersonal som fiskat i Lidan efter lake. Men dessa lekplatser är inte kända enligt MKB:n och ansökningarna. (På sida 46 (8.6 Naturvärden MKB) hänvisas till att förhållandena under byggskedet med ledningsförläggning i Lidan kommer att behandlas i den anmälan om vattenverksamhet som kommunen lämnade in till Länsstyrelsen under maj 2017. Anmälan om de spillvattenledningarna i Lidan (dnr 535-33859-2017) inkom 2017-10-12. – så vad avses?)

Kommentar: Anmälan som skickades in den 2017-10-12 har kompletterats den 2017-12-15.

Dagvatten

Enligt Vattenförvaltningens åtgärdsprogram ska kommunerna utveckla sin detaljplanering så att miljö kvalitetsnormerna följs. Det är en något högre ambition än vad som anges i MKB:n på sida 48; ”Nuvarande statusklassning för ekologisk status bedöms inte heller riskera att försämrars.” Ekologisk status i Lidan är sämre än god.

7.1.1 Under rubriken påverkan på miljö kvalitetsnormer (s 30 i MKB) anges att ”Den samlade påverkan avseende utsläpp till vatten på MKN bedöms som liten då utsläppen inte kommer att påverka befintliga MKN negativt dvs inte försämrar statusen eller de enskilda faktorerna.” Några beräknade eller modellerade halter redovisas inte. I övrigt menar kommunen att det är bara dagvattnet som denna MKB beskriver fast det går i samma ledning och dike som övrigt avloppsvatten. Meningen som börjar med ”Den samlade påverkan” kan verka missledande då det inte är helt givet att det bara avser andelen från dagvattnet.

Kommentar: Avsnitt 7.1.1 har kompletterats med text om konsekvenserna för utsläppen till vatten, baserat på det förändrade flödet av dagvatten och dess föroreningsinnehåll samt om påverkan på MKN vid utsläpp av dagvatten till Lidan.

Trafikverket 2017-12-01

Bil. 2

Trafikverket framför att en anslutningsansökan ska beviljas för ny anslutning till väg 184 som även omfattar anläggande av ett vänstersvängfält. Ett medfinansieringsavtal om genomförande och finansiering av åtgärderna behöver tecknas mellan Trafikverket och kommunen före detaljplanen kan antas. De påtalar också en ansökan om anslutningstillstånd där även vänstersvängfält ingår, har inkommit till Trafikverket.

Kommentar: Avtal om genomförande och finansiering, av ny anslutning till väg 184 samt anläggande av vänstersvängfält, ska tecknas före detaljplanens antagande.

Justeringar i planhandlingarna

Efter granskningen har planhandlingen kompletterats med ett stycke om skyfall. Plankartan har kompletterats med en upplysning om att reningsverkets verksamhet bedöms som samhällsviktig och att ett skyfallsscenario ska beaktas vid projekteringen av anläggningen.

Miljökonsekvensbeskrivningen har justerats med kompletteringar utifrån att avloppshantering är en samhällsviktig funktion, om konsekvenserna för utsläppen till vatten samt om påverkan på miljökvalitetsnormer. Bilder över ledningsdragningar är utbytta då de ändrats sedan granskningen. Denna ledningsdragning överensstämmer med den anmälan om vattenverksamhet som lämnats. En bilaga, *Påverkansanalys miljökonsekvensnormer*, har också tillagts dokumentet

Redaktionella synpunkter som framförts under samråds- och granskningstiden har inarbetats i planhandlingarna

Ställningstagande och förslag till beslut

Prövning av verksamhet enligt 9 kap miljöbalken pågår parallellt med detaljplanens framtagande. Inom prövningen kommer verksamhetens lokalisering, påverkan på människors hälsa och miljön samt påverkan på miljökvalitetsnormer för ytvatten, att behandlas. Miljötillstånd för avloppsreningsverkets verksamhet ska ha beslutats innan detaljplanen antas.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna detaljplanen och överlämnar den till kommunfullmäktige för antagandeprövning.

Beräknat antagande

Samhällsbyggnadsnämnden beräknas godkänna detaljplanen den 6 februari 2018 och kommunfullmäktige beräknas kunna anta detaljplanen den 26 mars 2018, under förutsättning att beslut om miljötillstånd för avloppsreningsverkets verksamhet fattats.

LIDKÖPINGS KOMMUN
Samhällsbyggnad/Plan-Trafik

Marie-Anne Eriksson
Planarkitekt
0510-77 11 59

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Samhällsbyggnadsenheten
Jens Rasmussen
arkitekt

Yttrande
2017-12-05

Diarienummer
402-36965-2017

Sida
1(4)

Lidköpings kommun
Samhällsbyggnadsnämnden
samhallsbyggnad@lidkoping.se
marie-anne.eriksson@lidkoping.se

Granskningsyttrande över detaljplan för del av Kartåsen 1:1, reningsverket, i Lidköpings kommun, Västra Götalands län

Handlingar daterade oktober 2017 för samråd enligt 5 kap 22 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900)

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen är positiv till att kommunen valt att bygga ett nytt reningsverk, med tanke på den planerade bostadsetableringen nära det befintliga reningsverket i Västra Hamnen. Prövning av verksamhet enligt 9 kap miljöbalken pågår parallellt. Länsstyrelsen anser att tillstånd för reningsverket ska ha beslutats innan detaljplanen antas.

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som berör hälsa och miljö kvalitetsnormer måste lösas på ett tillfredställande sätt i enlighet med vad som anges nedan.

Motiv för bedömningen

Enligt 11 kap. 10 § ska Länsstyrelsen överpröva kommunens antagandebeslut av en plan eller områdesbestämmelser om dessa kan antas strida mot någon av de fem prövningsgrunderna.

Länsstyrelsen befarar inte att riksintresse enligt miljöbalken (MB) påtagligt kommer att skadas, att mellankommunal samordning blir olämplig, att strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser, eller att bebyggelse blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

MKN och hälsa

Inom prövningen enligt 9 kap. miljöbalken kommer verksamhetens lokalisering och påverkan på människors hälsa och miljön, inklusive påverkan på miljö kvalitetsnormer för ytvatten, att prövas. Länsstyrelsen anser att prövning av dessa frågor först måste göras i tillståndsärendet och att ett antagande av planen måste avvakta miljöbalksprövningen.

Synpunkter på granskningshandlingen

Reningsverkets placering

Närmaste bostad ligger ca 500 m från det planerade reningsverket på Kartåsen 1:1. Boverket rekommenderar i sin skrift *Bättre plats för arbete* ett skyddsavstånd på 1 000 m för reningsverk i denna storlek. Enligt luktutredningen kan den närmaste bostaden komma att exponeras för lukthalter som kan uppfattas som störande. I miljökonsekvensbeskrivningen anges att luktstörningarna kommer att begränsas genom att reningsverket byggs med ny teknik. Länsstyrelsen vill ändå kommentera att ett reningsverk är en luktande verksamhet, varför luktstörningar ändå inte helt kan uteslutas när ett reningsverk anläggs nära bostäder.

Överföringsledningarna och utsläppspunkten

Kommunen yrkar i första hand att överföringsledningarna och utsläppspunkten ska placeras i Lidan. I andra hand yrkar kommunen att ledningarna ska dras via Rörstrandsgatan och att nuvarande utsläppspunkt vid Lidans mynning i Vänern ska behållas.

Placeringen av överföringsledningarna och utsläppspunkten är en viktig fråga i prövningen enligt 9 kap. MB. Ärendet är i kompletteringsfasen, varför Länsstyrelsen ännu inte tagit ställning till om sökandens förstahandsyrkande kan accepteras eller om en annan placering är att föredra.

Det nya verket kommer att läggas söder om den reserverade korridoren för väg 44. Det framgår inte hur den framtida vägen kan komma att påverka möjligheten till underhåll på ledningarna till och från reningsverket. Det är viktigt att ledningarna kan underhållas.

Skyfall

Kommunen hänvisar till dagvattenutredningen men i den står väldigt lite om skyfall (text som även står i MKB). Det framgår även att vidare utredning krävs för hur tex dike ska anläggas. Vi anser fortsatt att ett stycke om skyfall borde finnas med även i planbeskrivningen.

Det är viktigt att fråga som skyfall behandlas i byggskedet och att området planeras på ett sätt som motverkar att tex vatten kan bli stående och påverka känslig utrustning. När kommunen tittar vidare på frågan ska hänsyn tas till att reningsverket är en samhällsviktig verksamhet varför länsstyrelsen anser att ett kraftigare regn än 100 år ska vara dimensionerande.

Länsstyrelsen råder kommunen till att skriva in en upplysning på plankartan om att ett skyfallsscenario, utifrån att verksamheten är samhällsviktig, ska beaktas vid den kommande projekteringen. Detta så att frågan uppmärksammas i bygglovsskedet.

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Tillståndsprövningen enligt 9 kap. MB

Tillståndsprövning enligt 9 kap MB pågår (551-15885-2017). Ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen lämnades in den 5 maj 2017 och kompletterades den 2 oktober 2017. Tillståndsprövningen enligt 9 kap. MB omfattar bl.a. en lokaliseringsprövning, vilken kommer att göras när ärendet har bedömts vara komplett och kungjorts.

Kulturmiljölagen

Arkeologisk utredning steg 1 och 2 har utförts för planområdet och ledningar fram till Lidan. Inga fornlämningar berörs av den etableringen. Övriga ledningsdragningar på land och vatten provas i annan ordning.

Vattenlagen

Förutom ärende enligt 9 kap för reningsverket har länsstyrelsen en anmälan enligt 11 kap 9a§ för främst nedläggning av ledningar i Lidan. Länsstyrelsen har skickat övervägande om tillståndsplikt till kommunen och väntar svar. Vid skype-möte med anledning av Länsstyrelsens meddelande om övervägande om tillståndsplikt sa kommunen sig vara beredd att utföra provfiske efter lake. Att lake leker vintertid i Lidan är känt av länsstyrelsepersonal som fiskat i Lidan efter lake. Men dessa lekplatser är inte kända enligt MKB:n och ansökningarna.

(På sida 46 (8.6 Naturvärden MKB) hänvisas till att förhållandena under byggskedet med ledningsförläggning i Lidan kommer att behandlas i den anmälan om vattenverksamhet som kommunen lämnade in till Länsstyrelsen under maj 2017. Anmälan om de spillvattenledningarna i Lidan (dnr 535-33859-2017) inkom 2017-10-12. – så vad avses?)

Dagvatten

Enligt Vattenförvaltningens åtgärdsprogram ska kommunerna utveckla sin detaljplanering så att miljö kvalitetsnormerna följs. Det är en något högre ambition än vad som anges i MKB:n på sida 48; ”Nuvarande statusklassning för ekologisk status bedöms inte heller riskera att försämrats.” Ekologisk status i Lidan är sämre än god.

7.1.1 Under rubriken påverkan på miljö kvalitetsnormer (s 30 i MKB) anges att ”Den samlade påverkan avseende utsläpp till vatten på MKN bedöms som liten då utsläppen inte kommer att påverka befintliga MKN negativt dvs inte försämrast statusen eller de enskilda faktorerna.” Några beräknade eller modellerade halter redovisas inte. I övrigt menar kommunen att det är bara dagvattnet som denna MKB beskriver fast det går i samma ledning och dike som övrigt avloppsvatten. Meningen som börjar med ”Den samlade påverkan” kan verka missledande då det inte är helt givet att det bara avser andelen från dagvattnet.

I detta yttrande har funktionschef Karin Slättberg beslutat och arkitekt Jens Rasmussen handlagt. I den slutliga handläggningen har samråd hållits med Åsa Algotsson från kulturmiljöenheten, Rebecka Thorwaldsdotter från enheten från samhällsskydd och beredskap, Linnea Söderberg från naturavdelningen, Anita Harri från miljöskyddsavdelningen samt Mats Rydgård från vattenavdelningen.

Karin Slättberg

Jens Rasmussen

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till:

Trafikverket
Naturavdelningen
Miljöskyddsavdelningen
Kulturmiljöenheten
Enheten för samhällsskydd och beredskap
Vattenavdelningen

Ärendenummer
TRV 2017/108457

Dokumentdatum
2017-11-30

Sidor
1(2)

Lidköpings kommun
samhallsbyggnad@lidkoping.se

Länsstyrelsen Västra Götalands län
vastragotaland@lansstyrelsen.se

Trafikverkets granskningsyttrande gällande detaljplan för del av Kartåsen 1:1, Reningsverket, Lidköpings kommun

Ärende

Trafikverket har tagit del av granskningshandlingarna gällande detaljplan för del av Kartåsen 1:1, Reningsverket. Detaljplanen syftar till att möjliggöra byggnation av ett nytt avloppsreningsverk inom ett skogsområde, Kartåsen/Ekestubben ca 4 kilometer sydost om Lidköpings centrum.

Reningsverket kommer att via en enskild väg ansluta till väg 184, för vilken Trafikverket är väghållare. Den enskilda vägen kommer att behöva byggas om i samband med detaljplanens genomförande.

Vid platsen har väg 184 en skyltad hastighet på 90 km/h och 8052 fordon per årsmedeldygn (mätår 2013).

Tidigare samråd

Trafikverket har tidigare yttrat sig i samrådsskedet (TRV 2017/61270) samt vid ansökan om tillstånd enligt miljöbalken (TRV 2017/51835). Synpunkterna har gällt behovet av att ett vänstersvängfält anläggs i korsningen in mot reningsverket från väg 184, samt att medfinansieringsavtal om detta behöver vara tecknat före detaljplanens antagande.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen har inkommit till Trafikverket med en ansökan om anslutningstillstånd enligt bilagd skiss. I skissen ingår även vänstersvängfält.

Anslutningsansökan behöver beviljas och ett medfinansieringsavtal om genomförande och finansiering av åtgärder behöver tecknas mellan Trafikverket och kommunen före detaljplanen kan antas.

Med vänlig hälsning

Sarah Vo
Samhällsplanerare

Trafikutredning Ängens ARV, Lidköping
Skiss tänkbar utformning

SWECO
2017-06-15

TDOK 2010:26 Mail_Brev v.3 (Fastställd av Trafikverket)